

C-226/19. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2019. március 14.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Haarlem (Hollandia)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2019. március 5.

Felperes:

K. A.

Alperes:

Minister van Buitenlandse Zaken

Az alapeljárás tárgya

Az alapeljárás tárgyát egyrészt egy rövid távú tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelem azon okból történő elutasítása képezi, hogy a vízumkódex 22. cikke szerinti előzetes egyeztetés lefolytatását követően az egyik tagállam kifogásokat emelt, másrészt pedig az ezen elutasítási indokkal szemben rendelkezésre álló, adott esetben elégtelen jogvédelem.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

Az EUMSZ 267. cikk szerinti jelen kérelem tárgyát egyrészt az a kérdés képezi, hogy milyen módon vizsgálható meg a vízumkérelem valamely másik tagállam által emelt kifogások miatti elutasítása az ezen elutasítással szemben indított peres eljárás keretében, és hogy az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban még: Charta) 47. cikke értelmében vett hatékony jogorvoslatnak minősül-e a vizsgálat e módja, másrészt pedig az a kérdés, hogy az említett elutasítás az alapeljárás körülményei között megfelel-e a Charta 41. cikke értelmében vett megfelelő ügyintézésrel szemben támasztott követelményeknek.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1) Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikke értelmében vett hatékony jogorvoslatnak minősül-e a vízumkódex 32. cikkének (3) bekezdése értelmében vett, a vízumkérelemnek a vízumkódex 32. cikke (1) bekezdése a) pontjának vi. alpontja alapján történő elutasításáról szóló végső döntéssel szemben előterjesztett jogorvoslat az alábbi körülmények között:

– a döntést a tagállam pusztán a következőkkel indokolta: „Önt egy vagy több tagállam a tagállamok közrendjét, belső biztonságát vagy a Schengeni határellenőrzési kódex 2. cikkének 19., illetve 21. pontja értelmében vett közegészségét veszélyeztető, illetve egy vagy több tagállam nemzetközi kapcsolatait fenyegető személynek tekinti”,

– a tagállam sem a döntésben, sem pedig a jogorvoslati eljárásban nem közli, hogy a vízumkódex 32. cikke (1) bekezdése a) pontjának vi. alpontjában felsorolt négy indok közül mely konkrét indokra, illetve indokokra alapozza az elutasítást,

– a jogorvoslati eljárásban a tagállam sem részletes érdemi információkkal, sem pedig részletes érdemi indokolással nem szolgál a másik tagállam (illetve tagállamok) kifogásainak alapjául szolgáló indokkal, illetve indokokkal kapcsolatban?

2) Biztosított-e az első kérdésben vázolt körülmények között a Charta 41. cikke értelmében vett megfelelő ügyintézéshez való jog, különös tekintettel az igazgatási szervek azon kötelezettségére, hogy döntéseiket indokolják?

3) a) Eltérő választ kell-e adni az első és második kérdésre, ha a tagállam a vízumról szóló végső határozatban a másik tagállamban ténylegesen fennálló és kellően pontosan meghatározott jogorvoslati lehetőségre hivatkozik a vízumkódex 32. cikke (1) bekezdése a) pontjának vi. alpontjában említett kifogásokat emelő e másik tagállamban (illetve e másik tagállamokban) név szerint megnevezett, hatáskörrel rendelkező hatósággal szemben, és az elutasítási indok e jogorvoslat keretében felülvizsgálható?

3) b) A harmadik kérdés a) pontjával összefüggésben az első kérdésre adandó igenlő válaszhoz szükséges-e, hogy a végső döntést meghozó tagállamban és az e tagállammal szemben lefolytatott jogorvoslati eljárásban felfüggeszék a döntéshozatalt, amíg a kérelmezőnek lehetősége nem nyílik a másik tagállamban (illetve tagállamokban) jogorvoslattal élni, és ha a kérelmező igénybe veszi e lehetőséget, amíg meg nem születik a (végső) döntés e jogorvoslat tárgyában?

4) Befolyásolja-e a kérdések megválaszolását, hogy a vízum kiadásával szemben kifogásokat emelő tagállam (illetve tagállamok) (hatósága) számára lehetőség adható-e arra, hogy a vízumkérelemről szóló végső döntéssel szemben indított jogorvoslati eljárásban második ellenérdekű félként vegyen részt, és e minőségében lehetőséget kaphat annak bemutatására, hogy milyen indokon, illetve indokokon alapulnak a kifogásai?

A hivatkozott uniós jogi rendelkezések

Az Európai Unió Alapjogi Chartája: 41. és 47. cikk

A Közösségi Vízumkódex létrehozásáról szóló, 2009. július 13-i 810/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: vízumkódex): 22. és 32. cikk

A vízuminformációs rendszerről (VIS) és a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokra vonatkozó adatok tagállamok közötti cseréjéről szóló, 2008. július 9-i 767/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: VIS-rendelet): 38–40. cikk

A hivatkozott nemzeti rendelkezések

Algemene Wet Bestuursrecht (a közigazgatási eljárásról szóló általános törvény, a továbbiakban: Awb): 1:2., 8:26., 8:28., 8:29., 8:31., 8:45. cikk

A tényállás és az alapeljárás rövid bemutatása

- 1 A felperes szír állampolgár, aki Szaúd-Arábiában lakik. A felperes özvegy, és nagykorú gyermekei vannak, akik közül egy Svédországban, három pedig Hollandiában lakik. 2018. január 2-án a felperes vízumkérelmet nyújtott be, hogy meglátogassa Hollandiában élő gyermekeit. Az ammáni (Jordánia) holland képviselő elutasította a kérelmet, miután a vízumkódex 22. cikkének megfelelően egyeztetést folytatott más tagállamokkal. Az indokolás keretében a következőket fejtette ki: „Önt egy vagy több tagállam a tagállamok közrendjét, belső biztonságát vagy a Schengeni határellenőrzési kódex 2. cikkének 19., illetve 21. pontja értelmében vett közegészségét veszélyeztető, illetve egy vagy több tagállam nemzetközi kapcsolatait fenyegető személynek tekinti.” A megtámadott határozatból kiderül, hogy a német hatóságok emeltek kifogásokat a vízum kiadásával szemben.
- 2 Panaszában a felperes kifejtette, hogy vannak bizonyos sejtései arról, hogy min alapul az elutasítás. A múltban, amikor a felperes házastársa Németországban tanult, együtt éltek Németországban. Emlékei szerint négy vagy öt évvel ezelőtt Németországban való rövid távú tartózkodásra jogosító vízumhoz jutott közvetítőn keresztül. A közvetítőnek fizetett a vízumért (ez Szaúd-Arábiában nem szokatlan gyakorlat), mire tekintettel a vízumot ténylegesen is megkapta. Elutazása előtt a német nagykövetség ellenőrizte a vízumot. Kiderült, hogy az nem volt a nagykövetségen nyilvántartásba véve. A felperes ezért nem utazott el Németországba. A felperes véleménye szerint ez az eset nem tekinthető a közrend és a belső biztonság veszélyeztetésének. A felperes rámutat továbbá arra, hogy 2007-ben családtagokat látogatott meg Hollandiában egy holland vízummal, és azután visszatért Szaúd-Arábiába.

- 3 A felperes panaszt nyújtott be az elutasítással szemben, majd keresetet indított a vízumügyekben első és egyben utolsó fokon döntő rechtebank Den Haag (hágai bíróság, Hollandia) előtt.

Az alapeljárásban részt vevő felek alapvető érvei

- 4 A vízumkódex 22. cikke értelmében a tagállamok megkövetelhetik, hogy egyeztetést folytassanak velük az egyes harmadik országbeli állampolgárok (bizonyos kategóriáinak) vízumkérelméről történő döntéshozatal előtt. Ha valamely másik tagállam kifogásokat emel a vízum kiadásával szemben, a schengeni vízum iránti kérelmet el kell utasítani a vízumkódex 32. cikke (1) bekezdése a) pontjának vi. alpontja alapján. Ezek a vízum kiadásával szembeni kifogások azokra a nemzeti indokokra vonatkoznak, amelyek alapján a kérelmezőt a közrendet, a belső biztonságot vagy a közegészséget veszélyeztető, illetve a nemzetközi kapcsolatokat fenyegető személynek minősítik. Az említett rendelkezés értelmében a kifogások tárgyát valamely európai riasztási rendszerben, például a vízuminformációs rendszerben (a továbbiakban: VIS) vagy a Schengeni Információs Rendszerben (a továbbiakban: SIS) szereplő bejegyzés is képezheti. A felperes azonban nem állt ilyen európai rendszerben kiadott, beléptetési tilalmat elrendelő figyelmeztető jelzés hatálya alatt.
- 5 Az alapeljárásban felmerül a kérdés, hogy megvizsgálható-e, és ha igen, milyen módon, az elutasítási indok a vízumkérelem végső elutasításával szemben indított kereset keretében, és hogy hatékony jogorvoslatnak minősül-e a vizsgálat e módja.
- 6 A felperes véleménye szerint nem áll rendelkezésre hatékony jogorvoslat. Mivel a német hatóságok indokai nem ismertek, olyan holland döntéssel kell szembesülnie, amellyel szemben érdemben semmire nem tud hivatkozni. Ezenfelül nem vizsgálják meg érdemben az elutasítási indokkal szemben felhozott érveit. A megtámadott határozat a megfelelő ügyintézéshez való joggal (a Charta 41. cikke) is ellentétes. Az elutasítási indok ugyanis olyan tágan van megfogalmazva, hogy azt nem lehet vitatni. Az alperesnek a német hatóságokhoz kellett volna fordulnia, hogy megtudja, miért tekintik a felperest veszélynek. A panasz tárgyában lefolytatott eljárásban a felperes kérte is ezt az alperestől, az alperes azonban megtagadta ezt. Az alperes azt az álláspontot képviselte, hogy a vízumkódex alapján nem köteles ennek utánajárni. Még ha ez így van is, a felperes véleménye szerint az alperes erre vonatkozó kötelezettsége következik az uniós jogból. A felperes e tekintetben a vízumkódex (13) és (18) preambulumbekzdésére, a Charta 41. cikkére és az Európai Unió Bíróságának (a továbbiakban: Bíróság) 2006. január 31-i Bizottság kontra Spanyolország (C-503/03, ECLI:EU:C:2006:74) ítéletére hivatkozik. A felperes végül rámutat arra, hogy Németország nem adott ki a SIS-ben rá vonatkozó figyelmeztető jelzést, és ezért nem tekintette szükségesnek az Unió egészére vonatkozó tilalom érvényesítését.

- 7 Az alperes úgy véli, hogy a vízumkódex 32. cikke (1) bekezdése a) pontjának vi. alpontja alapján jogosult és köteles is egyben a vízumkérelmet elutasítani, ha valamelyik schengeni állam a tagállamok közrendjét, belső biztonságát vagy közegészségét veszélyeztető, illetve bármely tagállam nemzetközi kapcsolatait fenyegető személynek minősíti a külföldit. Ezen túlmenően nem következik a vízumkódexből arra vonatkozó kötelezettség, hogy a német hatóságoknál érdeklődjön arról, hogy miért emeltek kifogásokat a vízum kiadásával szemben, és erről tájékoztassa a felperest. A vízumkódex (13) és (18) preambulumbekzdéséből nem szűrhető le ilyen kötelezettség. A (13) preambulumbekzdésből ugyanis az derül ki, hogy a tagállamok számos együttműködési formát dolgozhatnak ki a vízumeljárás megkönnyítése érdekében. A (18) preambulumbekzdésből pedig az együttműködés jelentősége tűnik ki a közös vízumpolitika harmonizált alkalmazása szempontjából. A felperes emellett nem támasztotta alá megfelelően a Charta 41. cikke értelmében vett megfelelő ügyintézéshez való jog megsértését. Az alperes hivatkozik a Bíróság 2014. október 23-i Unitrading ítéletére (C-437/13, ECLI:EU:C:2014:2318, a továbbiakban: Unitrading ítélet). Ezenfelül nem bizonyosodott be, hogy Hollandiában nem áll hatékony jogorvoslat a felperes rendelkezésére. A felperesnek Hollandiában joga van arra, hogy ügyét tisztességesen és nyilvánosan tárgyalják, ezért nem sérül a Charta 47. cikke. A felperes ezenkívül nem bizonyította, hogy Németországban nem tud hatékony jogorvoslatot igénybe venni.

Az előzetes döntéshozatalra utalás indokainak rövid bemutatása

- 8 A rechtbank (bíróság) ez idáig abból indult ki hasonló ügyekkel kapcsolatos ítélkezési gyakorlatában, hogy a másik tagállamban megfelelő jogvédelem áll rendelkezésre e másik tagállam kifogásaival szemben. Ezen ügyekben azonban minden esetben szerepelt bejegyzés is valamely, a VIS-hez hasonló európai riasztási rendszerben. Más határozatokban a rechtbank (bíróság) úgy határozott, hogy nem áll fenn vagy elégtelen ez a jogvédelem.
- 9 Annak kérdése szempontjából, hogy a jelen esetben fennáll-e megfelelő jogvédelem, mindenekelőtt az bír jelentőséggel, hogy az alperes nem közölte végső határozatában, hogy el lehet-e járni, és ha igen, melyik német hatóságnál a vízum kiadásával kapcsolatos kifogásokkal szemben. Az alperes semmilyen tájékoztatást nem adott arról a bíróságról sem, amelynél a felperes Németországban keresetet indíthat.
- 10 A VIS-rendelet 38–40. cikke értelmében ezenfelül bármely személy kérheti a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságoknál, hogy a pontatlan adat kijavításra kerüljön, és hogy a jogellenesen rögzített adatot töröljék. Ehhez keresetindítási lehetőségnek is rendelkezésre kell állnia. A jelen ügyben a vízumkérelem elutasítása nem a VIS-ben szereplő bejegyzésen alapul. Jóllehet a VIS-rendelet ezért nem alkalmazandó közvetlenül, abból kitűnik, hogy

lehetségesnek kell lennie a vízumkérelem vizsgálata során figyelembe vett pontatlan adatok kijavításának.

- 11 A fentiek alapján a vita tárgyát lényegében az képezi, hogy olyan körülménynek kell-e tekinteni a másik tagállam által a vízum kiadásával szemben a vízumkérelemtől történő végső döntéshozatal során emelt kifogást, amely a kérelmező által a vízumkódex 32. cikkének (3) bekezdése alapján indítható jogorvoslati eljárásban nem képezheti érdemi vizsgálat tárgyát. A közrend, a belső biztonság vagy a közegészség – jelen ügyben releváns – veszélyeztetése a holland közigazgatási eljárásjog alapján főszabály szerint érdemben megvizsgálható a peres eljárásban, ha az például a huzamos tartózkodásra jogosító tartózkodási engedély iránti kérelem elutasításának alapjául szolgál. Ha valamely más hatóság megállapította, hogy ezen elutasítási indok fennáll, e másik hatóságnál megfelelő biztosítékokkal ellátott jogorvoslatnak kell rendelkezésre állnia. Csak ebben az esetben mellőzhető az elutasítási indoknak a végső határozattal szemben indított peres eljárásban történő vizsgálata, mert más módon biztosított a megfelelő jogvédelem.
- 12 A kérdést előterjesztő bíróság előzetes álláspontja szerint csak akkor áll fenn ilyen megfelelő jogvédelem, ha az elutasítási indok érdemben is megvizsgálható. Ha tehát az alperes álláspontjának megfelelően abból indulunk ki, hogy a jelen peres eljárásban nem vizsgálható meg az elutasítási indok, nem teljesül a megfelelő jogvédelem követelménye.
- 13 A jelen esetben nem egyértelmű, hogy a német hatóságok hoztak-e olyan határozatot a vízum kiadásával szemben a közrendre, a belső biztonságra, a közegészségre vagy a nemzetközi kapcsolatokra tekintettel emelt kifogásaikkal összefüggésben, amellyel szemben olyan megfelelő biztosítékokkal ellátott jogorvoslat áll, illetve állt rendelkezésre, amelyet a felperes ténylegesen is igénybe vehet, illetve vehetett. Az alperes nem tért ki erre a végső döntésében. A jelen eljárásban ez hátrányos következményekkel jár a felperesre nézve. A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy a Charta 41. cikkében szabályozott megfelelő ügyintézéshez való jogra és a Charta 47. cikkében szabályozott hatékony jogorvoslati jogra tekintettel nem helyénvaló, hogy a jogorvoslati lehetőség fennállásával kapcsolatos említett bizonytalanság vagy tisztázatlanság a felperes terhére esik.
- 14 A kérdést előterjesztő bíróság tisztában van azzal, hogy maga a felperes alkalmasint több információval rendelkezik vagy rendelkezhet a korábbi vízumkérelemtől. Ez azonban mit sem változtat azon, hogy az alperestől elvárható, hogy – adott esetben Németországgal együttműködve – megfelelően tájékoztassa arról a jelen eljárásban eljáró rechtbankot (bíróságot). A rechtbank (bíróság) csak így tudja teljeskörűen megvizsgálni a keresetet, és ennél fogva csak ebben az esetben áll fenn hatékony jogorvoslat. A rechtbank (bíróság) ezzel összefüggésben arra is rámutat, hogy önmagában az a körülmény, hogy Németország korábban elutasította a felperes vízumkérelmét, nem enged arra

következtetni, hogy a felperes a közrendet, a belső biztonságot, a közegészséget veszélyeztető, illetve a nemzetközi kapcsolatokat fenyegető személynek minősül.

- 15 Ha a felperesnek jogorvoslatot kell igénybe vennie Németországban ezen ország kifogásaival szemben, felmerül a kérdés, hogy ez esetben meg kell-e várni a jelen peres eljárásban a német eljárás eredményét – ha még fennáll a megfelelő lehetőség –, mert a végső döntés attól függ. Emellett szól, hogy a kérdést előterjesztő bíróság véleménye szerint csak akkor áll fenn hatékony jogorvoslat, ha a felperes Németországban vagy Hollandiában felülvizsgáltathatja, illetve felülvizsgáltathatta a kifogások jogszerűségét.
- 16 Kérdéses azonban, hogy a valamely másik országban lefolytatandó eljárásra való utalás megfelel-e a (többek között a vízumkódex (7) preambulumbekkezdésében említett) egyablakos ügyintézés elvének, valamint azon elvnek, hogy a vízumkérelmekről a lehető leggyorsabban döntést kell hozni. Ha először valamely másik országban kell jogorvoslatot igénybe venni, a jelen peres eljárás bonyolultabbá és hosszadalmasabbá válhat, és ennél fogva csökkenhet a hatékonysága. Éppen ez szól amellett, hogy Németország kifogásait érdemben meg kell vizsgálni a jelen eljárásban. Ez esetben azonban az alperesnek és a kifogásokat emelő német hatóságnak a *rechtbank* (bíróság) rendelkezésére kell bocsátania az elutasítási indokkal kapcsolatos szükséges információkat.
- 17 Az alperes egyébként az *Unitrading* ítéletre hivatkozott. Ezen ügyben a Bíróság lényegében megállapította, hogy a *Charta* 47. cikkével nem ellentétes az, hogy a bizonyíték harmadik személy által elvégzett vizsgálatokon alapul, amely vizsgálatok tekintetében e harmadik személy megtagadja, hogy kiegészítő információkat szolgáltatson, ami azzal a következménnyel jár, hogy megnehezíti vagy ellehetetleníti a vizsgálatokból levont következtetések vitatását. Ennek azonban az a feltétele, hogy tiszteletben tartják a tényleges érvényesülés és az egyenértékűség elvét. A Bíróság ennek során abból indult ki, hogy a felek képesek voltak az ellenbizonyításra állításaik más elemekkel való alátámasztásával, és hogy ily módon meg tudták cáfolni valamely harmadik személy bizonyítékként szolgáló vizsgálati eredményeit.
- 18 A kérdést előterjesztő bíróságnak kétségei vannak afelől, hogy a vízum kiadásával szemben valamely másik tagállam által emelt kifogás is ilyen, valamely harmadik személy vizsgálatán alapuló bizonyítéknak tekinthető-e. A jelen esetben ezenkívül nem egyértelmű, hogy mit tartalmaznak Németország kifogásai, és milyen tények szolgálnak azok alapjául. Még ha e kifogások bizonyítéknak tekinthetők is, a felperes ennél fogva nem tud érdemi körülményekre hivatkozni azokkal szemben. A kérdést előterjesztő bíróság meggyőződése szerint ezért az *Unitrading* ítélet nem releváns a jelen ügyben.